

Aan De Staatssecretaris Herstel Groningen

Van DG G&O

nota

Kamerbrief vervolgreview directe effecten diepe
bodemdaling

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie

Datum
19 juli 2024

Opgesteld door

[Redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)

2

Aanleiding

In opdracht van het ministerie van EZK heeft ingenieursbureau Movares een peer review laten uitvoeren over onderzoek van TNO en TU Delft inzake de kans op schade als direct gevolg van diepe bodemdaling en -stijging door de gaswinning uit het Groningenveld en de gasopslag Norg. Met bijgaande Kamerbrief biedt u het reviewrapport aan de Tweede Kamer aan, voorzien van duiding van de uitkomst en de context waarin deze review heeft plaatsgevonden. Het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) is over de inhoud van deze brief geïnformeerd.

Geadviseerd besluit

- U kunt de brief ondertekenen en instemmen met verzending naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Movares heeft het reviewrapport op 4 juni jl. opgeleverd. Als opdrachtgever is het aan het ministerie om de Kamer hier tijdig over te informeren.
- Deze review is een vervolg op de peer review die in 2022 is uitgevoerd over onderzoek naar directe effecten van diepe bodemdaling en -stijging van TNO en TU Delft. Die peer review heeft aanleiding gegeven voor een uitbreiding van het initiële onderzoek, die eind 2023 is opgeleverd.
- Dit heeft niet geleid tot bijstelling van de conclusie uit het initiële onderzoek, dat in de gebieden die het betreft (zie onder toelichting) de kans op schade als direct gevolg van diepe bodemdaling en -stijging door de gaswinning nihil is. Uit bijgaand reviewrapport volgt dat de eerder geplaatste kanttekeningen in het aanvullende onderzoek in voldoende mate geadresseerd zijn om deze conclusie te dragen.
- De context waarin dit reviewtraject heeft plaatsgevonden, is gaandeweg sterk veranderd:
  - De afbakening van het effectgebied voor de schadeafhandeling door het IMG is wettelijk vastgelegd, waarmee de gebieden waarop het onderzoek betrekking had hier weer binnen vallen.
  - Het kabinet heeft naar aanleiding van de parlementaire enquête maatregelen genomen in de schadeafhandeling die voor het hele effectgebied gelden, waaronder een verruiming van de forfaitaire vergoedingen en de introductie van schadeherstel zonder onderzoek naar de oorzaak tot € 60.000.

- De uitkomst van bijgaande peer review heeft hiervoor geen consequenties. De relevantie voor de schadeafhandeling beperkt zich tot het beoordelingskader voor maatwerkprocedures, dat niet wijzigt naar aanleiding hiervan.
- In bijgaande brief licht u bovenstaande toe en benoemt u tevens het belang van zicht op indirecte en gecombineerde effecten van mijnbouwactiviteiten voor de schadeafhandeling, met de toezegging de Kamer hier na de zomer uitgebreider over te informeren.

Onze referentie

Datum
19 juli 2024

Toelichting

Achtergrond

- Het oorspronkelijke onderzoek van TNO en TU Delft lag ten grondslag aan het besluit van het IMG in 2021 om de schadeafhandeling stop te zetten in twee gebieden, rondom de gasopslag Norg en bij Winschoten.
- Hierop is door EZK, in nauw overleg met betrokken bewoners en decentrale overheden, in 2022 opdracht gegeven tot een onafhankelijke peer review van dit onderzoek. In deze review werd een aantal kritische kanttekeningen geplaatst met betrekking tot de betrouwbaarheid van de getrokken conclusies, in verband met onzekerheden in de gebruikte gronddata en berekeningen.
- TNO en TU Delft hebben in december jl. op deze aandachtspunten gereageerd met diverse aanvullingen. Deze aanvullingen zijn tegen het licht gehouden in een vervolgreview.
- De conclusie van deze vervolgreview is dat met de aanvullingen, de eerder geplaatste kanttekeningen in voldoende mate geadresseerd zijn om de getrokken conclusies te rechtvaardigen.

Relatie tot de schadeafhandeling

- Sinds 1 januari 2024 zijn de twee betreffende deelgebieden middels een Algemene Maatregel van Bestuur weer toegevoegd aan het gebied waarin het IMG schades afhandelt. Dit vanwege het belang van een betrouwbare, voorspelbare schadeafhandeling, waarbij bewoners weten waar ze aan toe zijn. In de brief wordt benadrukt dat de conclusie van de peer review op geen enkele manier afbreuk doet aan deze maatregel.
- Dit betekent dat bewoners van de betreffende gebieden in aanmerking komen voor eenzelfde afhandeling van fysieke schade als in de rest van het effectgebied: met de keuze tussen een vaste vergoeding van €10.000, daadwerkelijk herstel van schades tot €60.000 zonder onderzoek naar de schadeoorzaak of een maatwerkprocedure.

Indirecte en gecombineerde effecten

- In de review wordt opgemerkt dat de reikwijdte van het onderzoek van TNO en TU Delft inherente beperkingen kent, omdat die zich beperkt tot *directe* effecten en op basis daarvan niet goed te beoordelen is in hoeverre diepe bodemdaling en -stijging door de gaswinning uit het Groningenveld in combinatie met andere effecten tot schade kan leiden.
- Het IMG laat, in overleg met de Commissie Mijnbouwschade, verschillende onderzoeken uitvoeren die gezamenlijk een beter beeld moeten geven van de kans op gebouwschade als gevolg gecombineerde effecten van mijnbouwactiviteiten in het aardbevingsgebied, en van interactie tussen effecten van de gaswinning en grondwaterpeilstanden.
- Naar verwachting kunt u de Kamer hier na de zomer uitgebreider over informeren.

[Redacted text]

Onze referentie

- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]

Datum
19 juli 2024